

Ssyli spěval,
Pilmje dželal,
Strowja eže
Sswójsný statok,
A twój swjatok
Srđný je.

Sa stav sprózny
Napoj mózny
Lubošež ma;
Bóh pak swérny
Psches spač měrny
Cerstwošež da.

Rjech ty spěvaſch,
Sswérne dželaſch
Wschédne dny;
Džen pak swjath,
Duschi dath,
Wotpočni th

S njebojež mana
Rjech czi khmana
Živnošež je;
Živa woda,
Kiz Bóh poda,
Woschew eže!

F.

Serbiske njedželske lopjeno.

Wudawa ſo kózdu ſobotu w Ssmolerjez knihiczschezni w Budnchinje a je tam ſa ſchtwórléttnu pſchedplatn 40 np. doſtačz.

7. ujedžela po ſwj. Trojiz.

1. Čim. 6, 6 – 8.

355. 7.

Kak ma ſwérny kſheſežian ſemſke kubla
w obhladacéž?

Wón wě:

1. ſemſke kubla ſu nam wot Boha date;
2. ſu nam jenož na ežaſ ſpožežene, ſo býchmy je prawje
nałożowali.

1. ſemſke kubla ſu nam wot Boha date. Bóh ſo njeje njevopokaſaný wostajil. Wón je k nam rěčał, je nam ſwoje ſwjate ſłowo dał, kotrež móže naſche duschę ſbóžne czinicž. A naſche Bože ſłowo chze nam poſkaſacž, ſo Bóh luby Knjes tež ſa naſche eželo ſo ſtara. Bóh napjelni ſemju ſe ſwojimi darami. Hdžež my nětk po-
hladam, widźimy Božu dobrociwoſć nad nami. Trawa na ūlach, žito na polach, kózdy ſchtom w ſahrodze pſchi-
powjeda nam Božu wulku ſmilnoſć. Wſchitke kubla,
duchowne kaž tež ſachodne, je nam tón Knjes wobradžil. „Wulki dobytč je, ſchtóž bohabojaſny je a doſež ma na
tym, ſchtóž jemu Bóh da.“ W tutych ſłowach poſkaſuje
naš ſwjaty jaſoſchtol Pawoł na ſemſke kubla, kotrež tón
Knjes nam wobradžuje. Koho dha mijenuje ſwjaty Pawoł
tudy bohabojaſnego? Teho, kiz pſches naſcheho ſubeho
Knjesa a Šbóžnika je wužwobodženy wot wotrocžkowskeje
bojoſče, kiz w ſwojej wutrobje wéri do Jeſom Chrysta
a wě, ſo pſches Chrysta hnadleho a ſmilneho Boha ma,
kiz ſtajnie ſ nam derje měni, kiz pak nam tež wſchitko to

dodawa, ſchtóž nam dobre je. Schtóž k tutej džecžazej
bohabojaſnoſći dóſchol je, tón ſaczuwa ſo ſbožowny we
Bóh a njeſkorži, hdž je wón ſe ſemſkimi kublami mjenje
žohnowany, hacž druſy. A wot tajkeho bohabojaſneho
naſch tekſt praji, ſo doſež ma na tym, ſchtóž jemu Bóh
dał je. Tajki ežlowjek wě wſchitko, ſchtóž je a mo, i e a
ma wón pſches hnadu ſwojego Boha. Bóh tón Knjes,
kiz ptaki pod njeboježami ſežiwja a ſiliſe na polu wodzewe,
tón w ſwojej luboſćzi nam wſchitko podawa, ſchtóž trjebam.

Tón Knjes je po ſwojej hnadze jenemu wjazy,
druhemu mjenje wobradžil. Tón tam je w bohatſtwje a
kraſnoſeži žiwy, drugi ma ſo ſ muſu a khudobu bědžicž.
A tola dyrbimy wſchitzu teho ſo wuſnacž, ſo tón Knjes
tež nad nami wjele dobreho je wopokaſał na duchu a na
ežele. Hdž pak wjele wobhediſch a na wjele ſy poſtajený,
dyrbimy ſ wěrjazej mutrobu wuſnacž, ty ſebi to ſham dał
njeſhy, ale Bóh tón Knjes je tebi khěžu a dwór, roli,
ſkót a wſcho kublo wobradžil. Tak wuſnaje ſo wěrjaza
mutroba; pſchetož bjes Boha my nježo njeſhmy, ani nježo
njeſamožemý bjes njeho. Wón ſham nam podawa prawu
móz k dželu a ſdžerži ju nam; wón dawa nam ſtrowoſć.
Teho ſkutč to je, hdž ſkutč naſcheju rukow ſo poradži.
Bóh tón Knjes podawa nam wſchě kubla, ale wone ſu nam

2. jenož na ežaſ ſpožežene. „Pſchetož my nježo na
ſwět pſchinjeſli njeſhmy a je ſjawne, ſo tež nježo ſ njeho
wunjeſč njebudžemy.“ ſwjaty jaſoſchtol rěči w tutych
ſłowach wo ſemſkich kublach a rječi: my je njeſhmy na
ſwět pſchinjeſli a njebudžemy je tež ſ njeho wunjeſč.
Šsu nam teho dla jenož na wěſty ežaſ ſpožežene.

Pohladajmy jenož na bohatého muža w scénju. Wón mějesche wscheho došč, hdýž na semi žiwý běsche. Ale mózesche wón znano ſwoje kubla s tuteho ſemíteho živjenja ſobu wsacž? Ně, w ſmijerczi dyrbjescze wschitko wopuſczeſiež. Tež ty, luby pſchecželo, njenóžesč ſwoje kubla w ſmijerczi ſ teho ſweta ſobu wsacž. A tak husto ſo ſtanje, ſo dyrbja ludžo hižo pſchi živjenju ſwoje ſamvženje druhim rukam pſchewostajicž. My njejžmy nicžo na ſwět pſchinjeſli a teho dla tež nicžo wunjeſež njebudžemy.

Tute kubla njejžmy na ſemju pſchinjeſli. Schto dha ſmý na ſwět pſchinjeſli? Duschu a cželo. Duschu pak a cželo budžemy jumu ſ tuteho ſweta wunjeſež. Teho dla ſtarajmy ſo ſa ſwoju nježmijertnu duschu, ſo by w ſmijerczi pola Boha do wěczneje domisny ſastupila, ſa naſche cželo pak, ſo by jumu po ſudnym dniu ſ duschu ſo ſjednocžilo ſ wěcznemu živjenju. Duž dha ſtarajče ſo ſa waſchu duschu pſches hnadne dary naſcheho Boha. Dajež ſo natwaricž ſ Božeho ſłowa wschednje, husto pſches ſakrament Božeho blida. To ſu wěczne kubla, kž naž wulzy jara wobohacža w tym knjisu, naſche cželo pak wuhotujmy ſa wobydlenje ſwiateho Duha.

Dokelž to wěmy, cžemý ſemíte kubla prawje naſožecž. Boh je dawa a duž dha budžemy tež pſched nim jumu ſo ſamolvicž dyrbjecž, tak ſmý je naſožili. Njetrjeboj težame po waſchnju hréſchneho ſweta, ale po Božej ſwiatej woli ſ khalbie a cžesczi twojeho Boha a w prawej kſchesczijskej ſuboceži, kſudym bratram ſ wužitku.

Hamjeń.

Bernik-Kluſchanski.

Puczowanje po Božim pišmje

abo

ſajle myžle nadendzech, Bože ſłowo cžitajo.

Podawa ſwěrny cžitar „Pomhaj Boh-a”.

(Poſraczowanje.)

1. knihi Mojsazowe, 39. ſtat.

Joſefowa ſlužba, pōzecži wofecž a jaſtivo.

Wažne poſraczowanje w roſwivanju Božich pſchedmjetow ſa cžlowiſte ſbože mějesche ſo nětko ſtacž. Žakubowa ſwójba mějesche ſo, tak bě hižo Abrahamej pſched mnohimi létami Boh ſdželil, ſe ſlubjeneho kraja pſcheydlicž do zuſeho kraja. Dleje njež ſakubowa wulka ſwójba mohla wostacž njes Kananejſtimi, ſo njež ſo pak roſpróſchila a tak jenotu a ſamostatnoſež ſhubila, pak do ſwady pſchishila ſ přenýchimi wobydlerjemi w kraju; ſenje njevhchu potom Izraeljzy mohli wſchón kraj ſa ſwój doſtacž. Sa pſchihotowanje ſa jich dalsche powołanie pak bě tež nuſne, ſo dyrbjachu ſo Izraeljzy ſ kſudej pſchisporicž runje w najſdželaných kraju tehdomeſcheho ſweta, ſotrymž ſu ſtajnje w ſpodźiwnym ſvižu wostali. Běchu nanajblížcho ſ nim ſwajasani a mózachu wſcho wužiwacž, ſchotzku běsche egyptowska kultura hižo wutworila, a tola běchu ſažo kruče wot nich wotdželeni, ſo njenóžachu ſo ſ Egyptowjanami ſměſhecz.

Hdýž tež je Boh starym wózam woči wotewrili ſa daloki pſchichod, dha mózachu tola ſami pſchi Božich wodženjach lědma někotre kročelki do předka pohladacž. Woni wjedžiz, ſo ſbože ſa wſchón ſwět ma ſ nich wukhadžecž, a ſo je jich powołanie na ſemi najpoſchitkowniſche, kotrež mohli ſebi jenož wumyžlicž, nježu ſo mohli domaſacž, kajku wažnotu maja podawki ſ jich wſchedneho živjenja. Tak mějesche ſo ſtawacž, dyrbjescze-li ſo jich wéra ſbudžiež, jich woko kručež, jich ſmyžlenje wuſphtowacž ſ tym, ſo ſo jím najdalſhi a najnadobniſhi kbnz ſjewi, ſo njevſchtaj ani cžlowiſta hréſhnoſež, ani cžlowiſta ſlepocž ničo ſkaſylej a myſilej, naſvždowacze-li Boh ſwoje ſ dolha ſhladanc ſrědki.

Joſeſej rěkachu w Egyptowskej „Hebrejski”, jako cžlowiſcej ſ Heberowych potomnikow, ſ kotrehož běchu bliſko pſchi Egyptowskej tež Izraeljzy wukhadželi, kotsiž wot Eufrata ſem pſchijchedschi njes dleje ſažydenymi Kananejſtimi jako paſthyro po kraju cžahachu. W Egyptowskej ſlužeſche Joſef knjesej, ſwojemu Bohu, a Potifar

njevidžiz, ſo by Joſef Egyptowskim pſchiboham ſlužil, měujesche, ſo Joſefowym Boh ſeho požohnuje, a Joſef je ſwoje wuſnacze ſ prawemu Bohu pſchil a debil ſ prawdžitej ſwěru a ſ wuſwjećezej mudroſežu.

So by pſchichodne podawki mohł prawje ſroſumicž, je trěbne, ſo by cžaz pſchewidžał, hdýž je ſo wſcho podalo. Žakub běsche, hdýž je pſched Faraona pſchischi, 130 lét, Joſef pak, hdýž bu přeni ras ſ njemu ſkazany, 30 lét ſtary. Mjes tutym cžazom běchu ſo 7 bohate lěta a 2 kſudej ſečze, hromadu 9 lét minyle; tak běsche Joſef 39 lét ſtary, jako běsche Žakub 130 lét ſtary. Wón je ſo potajſkim narodžil, hdýž je Žakub 91 lét ſtary byl. Tehdy pak běsche Žakub ſwoje 14 lét na ſlužbje wo Rahelu a Leu dokonjal, wón běsche tak 77 lét ſtary, jako je ſo ſ Labanci pſcheydil. Měřiſch tutu ſtarobu po tehdomeſchim, něhdže dwójz ſlēſchim cžlowiſtim ſwětne, dha běsche wón cžlowiſek ſrěnich lét. Joſefa ſu bórſy po dokonjanym 17. létom do Egyptowskeje pſchedali; tak běsche wón 13 lét doſloho Potifarowym wotrocžk a jath. W jaſtwje pak je dleje dyžli dwě ſečze požedžał. Joſef je tak polovizu dwazeſtich lét hižo pſchekrocžil, hdýž je ſo ſtało, ſchtož nam 39. ſtarow powiedži.

I. 1—6. ſcht. Joſef wot Izmaelſkich Potifarej w Egyptowskej pſchedath, poſběhuje ſo w jeho domje wot najnižſcheje ſlužby naſhubjeſtcheho njevoňnika pſches Božu hnadu, kotrež bě ſ nim, doniž njebe ſ domownikom, ſ ujewobmjeſowanym prawom wuhotowanym, w Potifarowym domje. To je pſchihotowanje ſa jeho dalsche powołanie, kotrež je Boh jemu pſchidželil.

1. Joſef bu dele do Egyptowskeje wjedženy; a Potifar, Egyptowski muž, Faraonowý komorník a nadwórný wychiſchi, abo pručník kralovſkeje cželneje ſtraže, kipi jeho wot Izmaelſkich, kotsiž jeho tam pſchivjedžechu.

A knjes běsche ſ Joſefom, wodžesche jeho ſe ſwojim Duchom, ſo wón podajzy ſo ſ cžicha do ſwojeho wožuda ſ pobožnej ſwěru ſwoje njevoňniſtwo wukonja a wón požohnowa jeho tak widžomne ſ poradzenjom, ſo mějesche wón wſchudžom ſbože, ſo běsche ſ cžlowiſkom, kotremuž ſo pſchi wſchej młodoſeži wſcho derje poradži, a kotrež mějesche ſbože ſe wſchěm, ičtož by ſebi ſaradžil. A knjes bě ſ nim wot wſcheho ſpočatka, hdžez běsche Joſef w domje ſwojeho Egyptowskeho knjeha.

3. A jeho knjes pytny a widžesche to tež, ſo běsche knjes ſ nim, kotrež jeho zpěle wožebje wodži; pſchetož ſ wſchitkemu, ſchtož wón cžinjeſche, dha knjes ſbože pſches njeho.

4. Tak wón hnadu namaka pſched ſwojim knjesom, ſo wón bórſy ſ najnižſcheje ſlužby ſakrocži do wychiſcheje, ſo bu jeho cželny abo komorný ſlužownik. Dokelž pak ſo tež w nowej ſlužbje pſches ſwědomliwoſež a njeviſchdnou ſwěrnoſež wuſnamjenjeſche, poſtaji wón jeho nad ſwojim domom a wſchitko, ſchtož mějesche, poda jemu pod jeho ruku.

W starej Egyptowskej běsche waſchnje, ſo mějesche kóždy dom ſwojeho uaddomownika, kotrež mějesche wſchej czeledži roſkaſowacž, a kotrež mějesche wſchě knjesowe kubla, wožebje wulke ratařtwo ſarjadowacž. Wojeſtka worſhta bě pódla měſhniskej ſ wulki mi ležomiuſežemi ſo ſaſtarala.

5. A wot teho cžaza, jako wón jeho nad ſwojim domom a nade wſchitkem ſwojim kublem poſtai, požohnowa knjes Egyptowjanowym dom Joſeſa dla; a běsche ſame požohnowanje knjesowe we wſchitkem, ſchtož wón mějesche, domach a na polu.

6. Teho dla poda wón wſchitko po waſchnju ſenich narańſich cžlowiſek, kotsiž moju-li ſwědomliweho ſlužownika, tutemu wſchě njevoňmjeſowane prawo ſpočeža a ſami ſo wo ničo njeſtaraju, do Joſefovej rukow, ſchtož wón mějesche; a tak doſlo, hacž wón jeho mějesche, njeſtarasche ſo wo ničo, khiba wo to, ſchtož jědžiſche a piſeſche. S jědžu a ſ pičom ſložowasche ſo kruče po Egyptowskim waſchnju, ſo njeda ſebi ničo wot hebrejskeho wotrocžka wobſtaracž. A Joſef, hotowa podobiſna ſwojeje njebo maczerje, běſche rjany wot woblicža a pěkný na poſladańe.

Herodot nam powiedza, ſo njež ſadyn Egyptowski nož, widlički abo pječne widlo pſchi wobſedze brał, kotrež běchu hręſkemu abo druhemu cžlowiſcej ſ zuſeho naroda ſlužchale, wón njež ſo mjažo tajkeho cžisteho byka jědł, kotrehož bychu ſ nožom hręſkemu cžlowiſcej na kruče roſreſali.

II. 7.—12. ſcht. Šſlužiſchi mnohe lěta ſ njekhablazej ſwěru ſwojemu ſemíkemu knjesej ma Joſef hörke wuſphtowanje ſwojeje ſwěry ſ njekhablazej knjesej pſchecžerpicž. Potifarowa žona ſ nepožecinym lóſchtom, ſ njemu ſo horjaza, ſaka na Joſefa ſ ležnym ſawjedženjom, ſjewi jemu potom jaſnje a ſtajnje ſ nowa, ſchtož

hebi wot njeho pscheje a nawai si ho skónczuije na njeho. Wón pak po swojej bohabojości nieda ho powalicz.

7. A sła ho potom, hdz̄ běsche Žosef Potisarej hižo 10 lét blužil a hdz̄ běsche nětko něhdze 27 lét starý, so jeho kniesowa žona swojej woezi na Žosefa wobrocziwski f njemu džesche: Pój ke mni!

Na Egyptowske žony je ho njeprózeziwoſeže dla we wszech czaſach wulzy skoržilo. S powięſzow starzych wěm, so bě Egyptowska, f najmjeñscha posdžischo, wulzy skazeny kraj, hdz̄ bě wscha móžna njeprózeziwoſež f kniesom, woſebje njezwera w mandželsku. Herodot nam powieda, so je Faron, Žeoſtrizowý syn woſlepił, so pak je ho jemu wěchzilo, so móže widzenie psches mandželsku ſaſo doſtacz, kotaž hisczeče njeje swojemu mandželskemu njezwerna byla, so je wón jenož jenu jenicku nadeschol a so je hebi ju tež hnydom ſa swoju mandželsku ſhladał.

Egyptowske žony njejžu wot mužow tak wotdželene žiwe były, kaž w drugich narańſkich krajach, ale wobkhadžowachu wchudžom f nimi. Na Egyptowskich pomnikach wuhladamy mužskich a žónskich hromadže.

Luboſez Potifaroweje mandželskeje běsche ſa Žosefa wo wjelc straschniſcha džižli hidženie bratrow.

Spytowanja ſu czim straschniſche, a czim czežſcho woſta- niesch f kniesom w nich, czim uahladniſche a pschihōdnische ſo ezi ſdadža.

8. Wón pak njechaſche a džesche f njej: Hlej, mój knies njevě, tak derje jako ja, ſchtož je w jeho domje, f tajkej dowěru je mi wscho porucžil, ſchtož ma, a je wscho do mojeje ruki podał.

9. A nima nicžo tak wulſe w domje, kotaž by pschede mui postajil a mojej njevobmiesowanej možy ſarjek, khiba jenož tebje, dokež ſy jeho žona. Nak mohł dha ja, ſjebajzy jeho dowěru, tajku wulku ſlōscz cžiniež, kaž hebi wote mnje žadach, a tak f doboſ ſ hórkim waschniom pschecživo Bohu ſhreſhiež?

Na ſwēru pschecživo Bohu hidži Žosef mandželtwołamajje. Miłosę ſeñſkeho kniesowa ſo hisczeče pſchida, so by krucze ſtał.

10. Wona pak te ſlowa kóždy džen f Žosefej ręczęſche; ale wón ji njeprózlučaſche, so by bliſko pola njeje był, khiba ſo bychu druzi pödla byli.

11. Sta ſo pak mjes tym na jenym dniu, so jeje muž njebe doma, ſo Žosef do khěze džesche po swojim džele; a njebeſche tam tutón ras tež žadyn cžlowiek wot domiažych w khězi.

(Poſtracžowanje.)

Židowska holza.

We wuskej masanej haſzy woſrjedz wulkeho města běſche psched někotrymi lětami khuda czeſczomna židowska ſwōjba žiwa. Muž mějeſche male ſlamy, kotaž wunoſch ſa hebi a tych swojich runje dožahasche. W tajkich jednorých wobſtejnosczech ſaſežewasche jeju najmłodsche džeczo, luboſna holežka f czornymaj wócežkomaj. W ſchuli wona prěnja ſedžesche, dokež ſo psches pilnoſež a dobre ſadžerzenje psched druhimi wusnamjenjeſche. Wona by rad wukla, ale hisczeče radſcho by ſpěwala a bórſy buchu cži wuczerjo na jenym jaſny hloſ ſedžblivi. Woni starschimaj radžachu, swoju džowku poſdžischo wuwucziež dacz. Psches woſebje dobre wobſtejnoscze ſo poradži, młodu holzu f ſławnej ſpěwárzy pſchinjeſež, ta ju ſa krótki czaſ tak daloko pſchinjeſež, ſo móžesche w džiwalde wutupiež. Runjež mějeſche holza wulſe pſchibóſnače a tež wjèle pjenjes ſaſluži, f kotaž tych swojich ſwēru podpjerach, ſo wona tola jako kellerka jara njebožowna cžujesche. W jejnej wutrobje běſche žadanje po něčim wychschim žiwe, ſchtož wera starschiskeho doma ſpoločiež njebožesche. Boži jandželjo młodu holzu na ſawjednym puczu ſwarnowachu a pſcherad by hebi na druhe waschnje swoju ſaſlužbu pytała. Duž bohaty Žendželčan, kiz mějeſche w swojim pſchekupſtwje w tym měſeze wobſtaracz, džiwaldo wopyta a běſche tak ſahorjeny wot džiwnego hloža ſpěwarki, ſo chžysche ju ſeňacę. Hdz̄ pak widžesche, kaž ſo wona w swojej njewinje wróžo džeržesche, wón pōſna, ſo nima ſ lohkej, ſwierschnej holzu cžiniež, a jako hebi wona po czaſu bliże ſtupeſchtaj, roſkudži ſo Žendželčan, ſo ſ njej woženicz a ju swojimaj džeszechomaj jako druhu macz do domu pſchinjeſež. Ale kajke ſo tu ſažewki tejle dobrej luboſezi napschecživo ſtajich! Žow wěrjazy ſchecžijan, woſebny, bohaty muž, jenicki ſy wypoſkeje, hordeje knienje, a tam židowska kellerka, džowka ſ niſkeje ſwōjby. Ale luboſez wjèle pſchewinje. Najprjedy to nawoženja pſchewidži, ſo jeho ſlubjenia roſwuczenje w ſchecžijanskej wuczbje doſtawasche a

ju ſ hódnemu duchownemu doſjedže. S tym ſo njeviſta ſ doboſ wot džiwalda džeſeſche a to cžinjeſche jara rad. Hdz̄ běſche najprjedy ſ ſuboſežu ſ swojemu pſchichodnemu mandželskemu do na božinſkich hodzin khodžila, buchu wone jej bórſy najklubſcha po trjebnoſež wutroby. Haj wona ſama wupraji, ſo by, wſcho jene hacž by ſo ſe swojim ſlubjenym woženila abo niž, tola ſchecžijanska, ſchrystuſowa ſlužobniſa byla. Židowka wjedžesche, ſchto ſe swojim roſkudženjom na ſo wſa, pſchetož jejny nawoženja ſtejeſche w horzym bědženju ſe swojey nutrije ſubowanej maczerju, kotaž běſche wscha roſhorjena a ſrudna, hdz̄ powięſz wo ſynewym ſlubje doſta a jeho tež khablažeſe ſežini. Hdze dyrbjeſche njeviſta, hdz̄ ſo wón wot njeje wotwobroczi, kaž ſo na dobo ſdache? Wona čžysche hebi jako ſpěwanka wuczerka ſwōj khleb ſaſlužicž; pſchetož ſaſo na džiwaldo hicž, pſchecživo temu ſpjeczowasche ſo jejne ſmutſtowne cžueze. Starſchisski dom pak woſta džowžy ſamkneny; ſtarſchej běſchtaj pſchedobrocziwaj, swoje ſablužene džeczo, kaž běſchtaj jo mjenowałoſi, ſ hroženjom pſchecželacž; ale jeju hliboka ſrudoba jo ſznanu hisczeče bōle cžiſczeſche. A tola holza kruta woſta. ſwonkownu ſchodus, kotaž mějeſche Židowska ſwōjba, dokež džowža niežo wjazy ſjeſaſluži, ſaruna ſeudželčan, ſo nuſny njeviſchtaj. Duchowny, kotaž wopuſczejenej holzy po swojich možach f bokej ſtejeſche, mějeſche ſwoje wjeſzele na pilnej, wo prawdze pobožnej ſchulerzy a móžesche ju bórſy ſa ſrawu pōſnač, ſo by psches ſchecženizu do ſchecžijanskej zyrlwje ſo pſchivſala. Njeviſta ſwojemu w Žendželskej pſchebiywazemu ſlubjenemu roſkud duchownego ſdželi a ſjewi jemu, ſo je wot swojego ſlowa wotwajaſanu. Tola tón ſiſt jenož ſ temu ſlužesche, jeho luboſez wobtvjerdziež; jemu ſo poradži, hněwnu macz ſjednacž, a wón ſo ſ teſ ſchecženizu do Němſkeje ſ tym wotpohladom wróči, hnydom po tym wěrowanju ſczechowacž dacz. Wobaj ſwataj ſkutaj mějeſchtaj ſo ſ džiwanjom na woſebite wobſtejnoscze wobeju zyłe ſ cžicha, ale wonaj ſo wěſze wot tych małw ſwědkow ženje njeſapominitaj. Hnuth móžesche ſe ſamej hlibokej hnutoſežu wo njeviſče ſeče, kotaž mějeſche niž jenož wutrobu ſlamaze roſzohnowanje ſe swojey ſwōjbu pſchetracž, ale dyrbjeſche tež na žadanje swojego mandželskeho wschein ſwojim pſchivuſnym ſjewicž, ſo žadyn ſtanju ſu njeſmje w Žendželskej wopytač pſchincž. Kajke běſche to małe ſarunanie, ſo ſtarſchej a bratſja a ſotry bohate daru ſwojego pſchichodnemu ſyngu a ſwaka, kotrehož běchu ſedny wohladali, doſtawachu.

(Poſtracžowanje.)

Šswjatý wjecžor ſwoni.

O njech Twoja duschha ſhoni,
Cžomu ſwiaty wjecžor ſwoni:
Suki ſwonow ſnamjenja
Tebi wjecžor ſiwiſenja.

Każ džen nětko ſonjež dónidže,
Tak tež ſ Tobu ſ ſmjerzej pónidže;
Duž dha wopomí, wutroba,
Kaž by ſbóžnje wobſankla!

K. A. Fiedler.

Rak luboſne ſu twoje wobydlenja, Knježe Bebaoth!

Mała Lenka bě jenické džeczo jara khudeju, ale bohabojaſneju ſtarſcheju. Nan ſiwiſeſche ſo jako dželacžet na ſarje jeneje wſy pola Draždžan. Wón mějeſche drje ſam ſwoju khěžku, ale nicžo w njej, hacž ſchtož jeho ružy džen wote dnja ſaſlužeschej. To pak jeno tak něſak ſ jědži a dracze ſa njeho a ſa jeho ſwōjbu dožahasche. Ale jeho pilnej ružy njebožtej jeno dželacž na wuklej, ale tež radu ſ modlitwje ſo ſtukowacž. Wón modlesche ſo husto a ſ hlibokosze ſutroby ſ tmy ſwojimi, pſchetož wón bě bohabojaſny. Tutón dobry nan bě hakle 30 lét starý, jako jeho Boh na khorołožo połoži, ſ ſotrehož wjazy njeſtanu. Khorosz ſtrajſe ſe někotre nježele. Duchowny a jeho ſyng wophtowaschtaj jeho cžasto w jeho poſledních dnjach, ſo byſchtaj jeho troſchtowaloi. Žemu ſamemu njebe troſcht tak jara nuſny, kaž jeho wbohej mandželskej; pſchetož wón bě ſ meroſom a Bohu poddath, jeho mandželska pak dyrbjeſche ſo wot ſwojego lubeho ſastaracja dželicž, a njebožtu ani pjenyesy, ani khleb w domje, hacž jeno to, ſchtož ſobuželiwe duschę jej darjachu. W czaſu ſtysknoſe ſe džowžicžka tamneho dželacžera, tehdž něhdže 10 lét ſtara, wbohimaj starschimaj ſo wulkemu troſchtej. Hdz̄ duchowny woteńdže, woſta džeczo pola

nanoweho loža ſedžo, ſpěwaſche jemu khěrliſche a bibliſke hrónežka, kif bě wot duchowneho ſkýſchała abo w ſchuli naukla.

Nan wumrje. Wudowa žarowasche wo ſwojeho pobožněho, pilueho muža, a plakasche jara a wjele. Tehdy troſchtowasche holežka pſchedo maczeřku, hdyž ju plakacž widžeſche, ſ rjanymi hrónežkami ſ Božeho ſłowa, kif bě w ſchuli ſkýſchała, abo ſe ſchtuežkami ſ kſchesčijanskich khěrliſchow, na pſchikladi ſ khěrliſch: „Czeho dla ſo dýrbjal rudžiež“ tu ſchtuežku: „Na tebje, mój kniježe, hladam, ſ luboſču, ſ wutrobu tebje ſebi žadam. Daj mi twoju ſbóžnoſč doſtačz, tam ty mój, ja pak twój budu węčniſje wostacž.“ Abo wona džesche k ſtarazej ſo maczeři: Luba maczeřka, njeplataj, mój chzemoj ſo modlicž a dželacž; hdyž ja ſe ſchule pſchindu, chzu pilne ſkłomjane klobuki pleſcz; luby Bóh naju njewopuſteži.

Tak ſańdże ſkoro lěto po nanowej ſmjerčzi. Ta wudowa ſe ſwojim jeniczkim džesčom džeržesche wſchitko jara hromadu, a wobej njemějeſtej pſches Bože žohnowanje žaneje niſu. Holežatko khodžesche pilnie do ſchule a plečeſche po ſchuli tež tak pilnie ſkłomjane klobuki; jejne jeniczke wježele bě jena koſoch, kotruiž bě ſebi ta mała ſyrotka wocžahnyła a ſ wusbytowanym drjebjencžkami pizowała. Žedyn džen, bě wožni, džesche macz k jenemu burej do druheje wžy, ſo by wówž hrabacž pomhała, holežka pak džesche, kif kóždy džen, do ſchule, a ſhyn ſo, hdyž dom pſchindže, pſched khežu a plečeſche ſkłomjane klobuki. Duž pſchindže ſuſodowa džowka, něhbže 12 lět ſtara, džesčo jara džiwjeho waschnja, a chzysche Lenku niſowacž, ſ njej wokoło ſkakacž a njekafanstwo čeríč. Alle mała pobožna ſyrotka to njechasche. Pſches to jara roſſložena, cžižny ſylniſcha ſuſodowa holza to džesčo k ſemi a klesčeſche jemu na cžele, ſo to wbohe džesčo wóſje wołaſche. Jako wječor macz ſ džela domoj pſchindže, ſkrožesche jej džesčo, ſhco bě ſo jej ſtało. Macz pak ménjeſche, ſo drje ſo jej wulka ſchoda ſtała njeje, a lehny ſo ſ njej ſpacž. Naſajtra pak ſkoržesche to džesčo jara na brjuchbolenje, njemějeſche tež wiažy ſtanycž, a hacž runje leſat ſhem pſchindže, njehubichu ſo boſoſče, ale buchu pſchezo wjetſche. Ta holežka proſcheſche ſwoju maczeřku, ſo by wſchak po knjesa duchowneho ſchla, ſo by tón ſo ſ njej modſil kaf ſ jenym nanom, dokelž ma wona wumrječ. Macz wotmolwi: „Moje lube džesčo! koho bych potom měla? Ty ſy hiſteže mój troſcht. Ty tola wumrječ njebudžesč chzycž!“ To džesčo wotmolwi: „Luba maczeřka, Bóh dýrbi byč wach troſcht, domérce ſo jemu. Daježe jeno knjesa duchowneho ke mni pſchindž.“ Macz ſejni džesču woſu; duchowny pſchindže. Wboga ſyrotka mějeſche wulke wježele nad duchownym, modleſche ſo wutrobuje a da duchownemu ſpóſnacž, ſo ma wulke ſedženje po njebju. Duž wopraſcha ſo macz ſažo: „Lube džesčo, czeho dla dha chzesc̄h tak rad wumrječ? ty ſy wſchak hiſteže tak mlode.“ Džesčo wotmolwi: „W njebježach je tola wjele rjeňſcho, tam pſchindu k ſwojemu knjesej Jeſuſej, a wj pſchindžecze tež jumu ke mni. Tam budu ſ njebočičkym nanom lubeho Boha khwalicž a tež knjesa Jeſuſa. Njeplakajcze jeno pſche mnje, luba maczeřka.“

Khorofež traſeſche hacž do džewjateho dnja. Duchowny a jeho ſhyn woprytaſchtaj w tutym cžazu hysto to ſbóžne džesčo. Haj ſawěſče, ſbóžne hýž na ložu boſoſčow. Pſchetož wonaj namakaschtaj to ſamo pſchezo ſo modlo a ſwoju maczeř w nadžiji poſylnjujo a troſchtuijo, pſchi tým bě ſpoſojne a ſměrom, kaf jehnjaſko.

Džen pſched ſmjerču džesche džesčo k maczeři: „Knjes duchowny je mje tak hysto woprytał a ſo ſe mnu modſil, a wj nimacze ničo, ſo byſteže jemu dacž móhli. Ach dareče jemu moju koſoch, hdyž budu morwa, a ja dam jeho proſhyč, ſo by ſ tym ſa lubo woſal.“

Na džewjatym a poſledním dnji pſchindžechu kſchesčijanské ſuſodžiny k tej holežzy. Wonaj proſcheſche te ſame, ſo buchu jej khěrliſch: „Kaf rjenje ſwěčti ſernicžka“, ſpěvali. Prjedy pak, hacž bě khěrliſch ke kónzej, to džesčo cžiſche wuſhny.

Ty ſbóžne džesčo, ſo by wſchak tež moja wutroba tajka byla, kaf twoja wutroba, tak cžiſta, ſwěrna a bjes falſcha; ach, ſo by tež mój kónz byl, kaf twój kónz! — Haj, wo tajkich duschach rěka: „Tute ſu knjeyn a džeja ſa tym jehnječom, hdyž wono dže!“

Bože žohnowanje.

Bě bohaty bur, kotrž wjele plođněho kraja wobſedžesche a jón ſ wulkej pilnoſču a wulkej próži wobdželowaſche. Tego žně njebečhu najrjeňſche, běchu jenož ſrenje. Bódla njeho bydlesche

pak jedyn druhi, kif mějeſche hubjeniſche pola, tež tak wjele džela, kaf wón, na nje njewaži; tola žohnowasche tón knjese jeho wužyw, ſo mějeſche wón pſched druhimi najbohatsche žně. Bohath yho nad tym džiwajo wopraſchowasche jeho, kaf wón tola cžini, ſo ma wot hubjenych a pěſkojtych polow tak bohaty wužitk a wón pak hysto wot ſwojich rjaných a plođnych polow wužyw ſedom ſažo doſtanje? Druhi na to wotmolwi: „Lubi ſuſodže, pola waž leži jenož na tym, ſo wj wasch wužyw njemaczeče, kaf ja jo cžinu.“ „Kaf?“ napscheſziwi ſažo tón prěni; „maczeče wj wasch wužyw?“ „S mojimi ſylſojthmi modlitwami“, džesche tón druhi. „Budzeče wj to tež cžiniež, ſměječe bjes dwělowanja najrjeňſche žně“. Tute ſłowa hodža ſo derje na wuſwolenych Božich we wſchech ſaſtojñtwach počzahnyč. Někotry pobožny nan da ſwojemu džesču jeno něchtu mało ſobu; někotre ſwětne džesčo wobdawa ſwoje pak ſ njeprěbnymi wězami; my pak wěmy, ſo to male, kif prawy wobſedži, je ſlepje, džzli wulke kublo bjesbóžnych. Tamne roſminož ſo pſches Bože žohnowanje wſchědnie a njeje hysto w mało lětach ſtokrōzne plođy, pſchetož je namacžany ſ modlitwu a ſylſami krjeſpiem wužyw.

Njeprawych kublo ſhubi pak ſo w krotkim cžazu, ſo njewem, hdyž je wostale, dokelž potajne poſleſče na nim wizy. W Nowym Měſeče bě jedyn duchowny, kotremuž jeho macz krotko pſched ſmjerču toler ſ rjanym pſchedem dari, ſ kotrymž bě wón do zubý cžahnył, ſtudował a teho dla ſebi k ſwojemu poſrjebej ſakubowe ſłowa k wuſladowanju wuſwoli: „Ja njeſzhyd doſtojný, kniježe, wſchitkeje ſmilnoſče a ſwěrnoſče, kif cžinił ſy mi, ſwojemu wotročkej.“ Kaf wjele ſu wſchudže k namaſanju, kotrýž Bóh ſ jich wotcžinu do zufeho kraja pſchekadži, kotsiž njebečhu ſ jich nanoweho doma ſebi ničo ſobu wſali, hacž jenož žohnowanje ſwojich khudnych starschich, a ſu kraſnje roſli a pſchibjerali.

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

Sakſki ſejm je w ſańdženym tydženju ſhromadžený był, ſo by wo dohodach naſcheho kraja wuradžował. Kaf khethje nowy knježer na trón ſtupi, ma ſejm dohodny ſakon ſa jeho knježenje ſ nowa pſchiswolice. We wotcžinskej luboſči je ſo tole pſchiswolenje jeno hóſnje ſtało a ſejm je ſo ſchtvortk ſažo roſeſhol.

— W juniju mějeſche ſo wuſwolenje na krajnu kulturnu radu. Dotaluž ſaſtupeč knjese ökonomiſki radžiczel Steiger nad Budyschinkom je ſo ſ 444 wot 448 hóſzami, potajſim nimale jenohóſnje ſažo ſ nowa wuſwoli. Naſch woſrjež je ſ tymle wuſwolenjom wjeleſoſlužbnemu knjesej, kotrýž ratařke naležnoſče ſmužicze a roſzudnje ſaſtupeje, ſ nowa ſwoje dowerjenje ſjewil.

— Knjes farař Brófska w ſchischiowje ſo w bližſhim cžazu na wotpočzin ſoda. Bóh ſpožež jemu rjaný wječor po dohodim žohnowanym ſtutbowanju.

— Nowy knjes hamtski hejtman ſ Kirchbach w Budyschinje je ſwoje ſaſtojñtwo 1. juliya nastupil. Nadžijomnje móže dohlé ſeta w naſchim woſrježu ſe žohnowanjom ſtutbowacž, ſo njebi tak khethje pſchemenjenje pſchiswolice, kaf je to w poſledním cžazu bylo.

— Naſch lubowaný khězor je ſwoje lětne pučzowanie do požnjeje krajiny nastupil. Bóh pſchewodž jeho a daj ſo jemu ſtowemu ſ nowej cžerſtvoſči ſažo k nam wróćiež.

Dalische dobrowolne dary ſa wbohe armeniſle ſyrotu:

N. N. ſ B.	3 hr. — np.
R. ſ R.	2 hr. — np.

Hromadže: 5 hr. — np.

W mjenje wbohich ſyrotow praji wutrobný džak
Gólcž, redaktor.

„Pomhaj Bóh“ ujeje jenož pola knjewow duchownych, ale tež we wſchech pſchidawarňach „Sſer. Nowin“ na wžach a w Budyschinje doſtačz. Na ſchtwórce ſeta placzi wón 40 np., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 np. pſchedawaju.